

VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2016)0104

Õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programm

Euroopa Parlamendi 12. aprilli 2016. aasta resolutsioon õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) kohta: hetkeseis ja tulevikuväljavaated (2014/2150(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse institutsioonidevahelisi kokkuleppeid parema õigusloome kohta¹,
- võttes arvesse ELi toimimise lepingu artikli 294 lõike 4 rakendamise praktilist korda esimese lugemise kokkulepete korral, milles Euroopa Parlamendi ja nõukogu pädevad talitused leppisid kokku 22. juulil 2011. aastal,
- võttes arvesse oma 4. veebruari 2014. aasta resolutsiooni ELi õigusloome kvaliteedi ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse kohta seoses 19. aruandega „Parem õigusloome“, mis käsitleb aastat 2011²,
- võttes arvesse oma 27. novembri 2014. aasta resolutsiooni komisjoni mõjuhindamissuuniste läbivaatamise ja VKE-testi tähtsuse kohta³,
- võttes arvesse oma 25. veebruari 2014. aasta resolutsiooni seadusandlike volituste delegeerimise järelmeetmete ja liikmesriikide kontrolli kohta komisjoni rakendamisvolituste teostamise üle⁴,
- võttes arvesse oma 13. septembri 2012. aasta resolutsiooni subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist (2010) käsitleva 18. aruande „Parem õigusloome“ kohta⁵,
- võttes arvesse oma 14. septembri 2011. aasta resolutsiooni parema õigusloome, subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse ning aruka õigusliku reguleerimise kohta⁶,

¹ ELT C 321, 31.12.2003, lk 1; 9. märtsil 2016 vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0081.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0061.

³ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2014)0069.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0127.

⁵ ELT C 353 E, 3.12.2013, lk 117.

⁶ ELT C 51 E, 22.2.2013, lk 87.

- võttes arvesse oma 8. juuni 2011. aasta resolutsiooni mõjuhinnangute sõltumatus tagamise kohta¹,
- võttes arvesse nõukogu 4. detsembri 2014. aasta järeldusi aruka reguleerimise kohta,
- võttes arvesse komisjoni aruannet õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) kohta: hetkeseis ja tulevikuväljavaated (COM(2014)0368),
- võttes arvesse komisjoni varasemaid teatise ELi õigusloome kvaliteedi kohta (COM(2012)0746 ja COM(2013)0685),
- võttes arvesse komisjoni aruannet subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse kohta (19. aruanne „Parem õigusloome“, mis hõlmab aastat 2011) (COM(2012)0373),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Arukas reguleerimine – väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate vajaduste rahuldamine“ (COM(2013)0122),
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti VKEde aruka reguleerimise järelevalve ja konsulteerimise kohta (SWD(2013)0060),
- võttes arvesse komisjoni teatist „Arukas reguleerimine Euroopa Liidus“ (COM(2010)0543),
- võttes arvesse komisjoni sidusrühmadega konsulteerimise 2014. aasta suuniseid,
- võttes arvesse halduskoormust käsitleva sõltumatute huvirühmade kõrgetasemeline töörühma 24. juuli 2014. aasta lõpparuannet „Bürokraatia vähendamine Euroopas – pärand ja tulevikuväljavaated“, eelkõige 12. lisas olevat eriarvamust, mille esitasid kõrgetasemelise rühma neli liiget, kellel on töötajate, rahvatervise, keskkonna ja tarbijate kaitse taust,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. detsembri 2014. aasta arvamust²,
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Parem õigusloome paremate tulemuste saavutamiseks – ELi tegevuskava“ (COM(2015)0215),
- võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Ettepanek institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe kohta“ (COM(2015)0216),
- võttes arvesse komisjoni otsust REFITi platvormi loomise kohta (C(2015)3261) ja teatist komisjonile „REFITi platvorm – struktuur ja toimimine“ (C(2015)3260),
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni presidendi otsust sõltumatu õiguskontrollikomitee loomise kohta (C(2015)3263), komisjoni teatist „Õiguskontrollikomitee – missioon, ülesanded ja personal“ (C(2015)3262) ja komisjoni teatist „Standardseletuskiri“ (C(2015)3264/2),

¹ ELT C 380 E, 11.12.2012, lk 31.

² EMSK dokument INT/750.

- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti parema õigusloome suuniste kohta (SWD(2015)0111),
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamusi (A8-0208/2015),
- A. arvestades, et REFITi programm on komisjoni uue parema õigusloome strateegia põhikomponent;
 - B. arvestades, et REFITi programmi eesmärk on konsolideerida parema õigusloome menetlusi, lihtsustada ELi õigusakte, vähendada haldus- ja/või regulatiivset koormust ning sillutada teed headele valitsemistavadele, mis tuginevad tõenditel põhinevale poliitikakujundamisele, milles on tähtsal kohal mõjuhindangud ning järeelhindamine, ilma et see asendaks poliitilisi otsuseid;
 - C. arvestades, et komisjon on loonud uue REFITi platvormi, mis toetaks tema tööd REFITi programmi raames ja mis koosneb kahest rühmast: valitsusrühm, mis hõlmab kõrgetasemelisi eksperte iga riigi avalikust teenistusest, ja sidusrühmade rühm, mis hõlmab kuni 20 eksperti, kellest kaks esindavad Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteed ja Regioonide Komiteed, ülejäänud eksperdid aga ettevõtteid, sh VKEsid, tööturu osapooli ja kodanikuühiskonna organisatsioone;
 - D. arvestades, et iga-aastane REFITi tulemustabel võimaldab hinnata igas poliitikavaldkonnas ja igas komisjoni määratletud algatuses, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu võetud meetmetes saavutatud edu;
 - E. arvestades, et 2003. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe parema õigusloome kohta on praeguses, Lissaboni lepinguga loodud õiguskeskkonnas aegunud;
 - F. arvestades, et möödunud aastatel on parema reguleerimise tegevuskava õigustavade paranemisele siiski kaasa aidanud; arvestades, et komisjoni selles valdkonnas algatatud rohked eri nimetused ja programmid, näiteks parem reguleerimine, parem õigusloome, arukas reguleerimine, õigusloome kvaliteet, põhimõtte „kõigepealt mõtle väikestele“, toimivuskontroll ja halduskoormuse vähendamine ei anna eelkõige kodanikele piisavat selgust ja läbipaistvust meetmete eesmärkide kohta ja peaksid olema seepärast paremini omavahel ühendatud;
 - G. arvestades, et oma 19. mai 2015. aasta teatisega „Parem õiguslik reguleerimine paremate tulemuste saavutamiseks – ELi tegevuskava“ on komisjon nüüd teinud ettepaneku sidusa ja tervikliku parema õigusloome käsituse kohta, milles võetakse arvesse õigusloome kogu poliitilist tsüklit ja milles on vaja kõigi institutsioonide kindla suunitlusega koostööd, ning arvestades, et parlament käsitleb seda teatist just sel põhjusel hoolikalt, et saavutada liidu kodanike huvides parimad võimalikud tulemused;
 - H. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artiklis 3 sõnastatud liidu eesmärgid on kõik võrdse tähtsusega; arvestades, et komisjon rõhutab, et REFITi programm ei sea kahtluse alla praeguseid poliitikaeesmärke ega tohiks avaldada negatiivset mõju kodanike, tarbijate ja töötajate tervisele ja ohutusele ega keskkonnale;

- I. arvestades, et komisjon viis 2014. aasta teises pooles läbi avaliku arutelu enda välja antud mõju hindamise suuniste ja sidusrühmadega konsulteerimise suuniste kohta;
- J. arvestades, et 2015. aasta tööprogrammi koostamisel rakendati esimest korda nn poliitilise katkevuse põhimõtet, õigustamaks sellega suure arvu menetluses olevate seadusandlike ettepanekute tagasivõtmist;
- K. arvestades, et komisjon kavatses oma 2015. aasta tööprogrammis keskenduda suurimatele majanduslikele ja sotsiaalsetele probleemidele ning tema uue struktuuri eesmärk on tagada sidusam poliitiline käsitlus, mis läbi oleks võimalik suurendada läbipaistvust ELis ja seega vastuvõetavust kodanike poolt;

Parem õigusloome

1. märgib komisjoni presidendi Junckeri otsust usaldada komisjoni asepresidendile parema õigusloome portfell, mis vastab Euroopa Parlamendi üleskutsetele ja rõhutab selle teema suurt poliitilist tähtsust; eeldab, et see määramine toob kaasa ELi õigusaktid, mis on parima võimaliku kvaliteediga, vastavad kodanike ja sidusrühmade ootustele ja tagavad, et avaliku poliitika eesmärgid, sh tarbija-, keskkonna-, sotsiaal- ning töötervishoiu ja -ohutuse standardeid ei seata ohtu;
2. juhib tähelepanu sellele, et parem õigusloome peaks hõlmama avaliku halduse kultuuri kõigil Euroopa Liidu tasanditel, pidades silmas üleliigset bürokraatiat kogu ELis ja vajadust õigusakte lihtsustada, ning sisaldama liidu aktide rakendamist ja kohaldamist nii Euroopa kui ka riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil, tagamaks hea halduse ja Euroopa-sõbraliku asjaajamise kõigil tasanditel;
3. toonitab, et komisjon peaks esmatähtsaks kohale seadma teatavate meetmete väljatöötamise ja keskendumise pigem seaduste kvaliteedile ja kehtivate õigusaktide parema täitmise tagamisele, mitte aga õigusaktide arvule; rõhutab sellega seoses, et otsustavaks teguriks ei tohiks olla mitte kulud, vaid et õigusloome kvaliteet peaks olema ainus võrdlusalus ning et REFITi programmi ei tohi kasutada sotsiaal-, tööhõive-, keskkonna- ja tarbijakaitsevaldkonnas kehtivate nõuete õonestamiseks;
4. soovib komisjonil kaaluda aegumisklauslite kehtestamist ajaliselt piiratud seadusandlikes algatustes tingimusel, et see ei tekita õiguskindlusetust, ja lisada asjakohased läbivaatamise klauslid vajaduse korral õigusaktidesse, et korrapäraselt uuesti hinnata, kas seadusandlikud meetmed on Euroopa tasandil jätkuvalt asjakohased;
5. rõhutab, et üks Euroopa standard asendab reeglina 28 riiklikku standardit, tugevdades nii siseturgu ja vähendades bürokraatiat;
6. peab tervitatavaks 19. mai 2015. aasta parema õigusloome meetmete paketti; toetab komisjoni raugematut tahet pingutada parema õigusloome nimel; rõhutab, et REFITit käsitlevas teatises ette nähtud tööd tuleb käsitleda katkematu protsessina, mis tagab Euroopa tasandil kehtivate õigusaktide eesmärgipärasuse, täidab seadusandjate ühist eesmärki ning vastab kodanike, äriühingute ja muude sidusrühmade ootustele;
7. võtab teadmiseks komisjoni võetud kohustuse uue, parema õigusloome käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe üle, mille juures võetakse arvesse Lissaboni lepinguga kaasnenud muutusi ning parlamendi ja komisjoni vahelist raamlepingut

ning milles konsolideeritakse parimad tavad sellistest valdkondadest nagu õigusloome kavandamine, mõjuhindangud, ELi õigusaktide süstemaatiline järelkontroll ning delegeeritud ja rakendusaktide rakendamine ja käsitlemine, ning märgib läbirääkimiste lõppemist;

8. peab tervitatavaks komisjoni kinnitust, et tema parema õigusloome strateegia eesmärk ei ole dereguleerida teatavaid poliitikavaldkondi või seada kahtluse alla väärtusi, mida me peame tähtsaks, nagu sotsiaalkaitse, keskkonnakaitse ja põhiõigused, sh õigus tervishoiule;
9. tunnustab pikaajalist intensiivset tööd, mida on teinud sõltumatute huvirühmade kõrgetasemeline töörühm, kes on esitanud Euroopa Komisjonile ettepanekud halduskoormuse vähendamiseks ja teinud kindlaks parimad tavad, et rakendada ELi õigusakte liikmesriikides nii vähese bürokraatiaga kui võimalik; märgib, et sõltumatute huvirühmade kõrgetasemelise töörühma neli liiget ei ole mitme rühma lõpparuandes halduskoormuse kohta esitatud järeldusega nõus ning on esitanud eriarvamuse; ootab, et Euroopa Komisjon võtaks arvesse kõigi protsessis osalevate sidusrühmade muresid;
10. rõhutab sotsiaaldialogi ja tööturu osapoolte sõltumatuse austamise tähtsust; toonitab eelkõige seoses ELi toimimise lepingu artikliga 9, et tööturu osapooled võivad vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 155 sõlmida kokkuleppeid, mis allakirjutanute ühisel taotlusel võivad viia ELi õigusakti vastuvõtmiseni; eeldab, et komisjon austab osapoolte autonoomiat ja nende läbi räägitud kokkuleppeid ning võtab nende muresid tõsiselt, ja rõhutab, et parema õigusloome kava ei tohiks olla ettekääne tööturu osapoolte vahel saavutatud kokkulepete eiramiseks või neist mööda minemiseks, ning on seetõttu vastu igasugusele tööturu osapoolte kokkulepete mõju hindamisele;
11. märgib, et parlamendi eelmisel ametiajal põhjustas rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide vaheline valikuvõimalus palju institutsioonidevahelisi vaidlusi; peab seepärast tähtsaks, et koostataks konkreetsed suunised, nagu nõudis parlament oma 25. veebruaril 2014. aastal vastuvõetud resolutsioonis;
12. peab tervitatavaks komisjoni avaldust, et ta kavatses lihtsustada ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP), Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide ning „Horisont 2020“ raames antavate toetuste haldamist;

Läbipaistvus ja sidusrühmade osalemine

13. tunneb heameelt selle üle, et komisjon tunnustab konsultatsioonide tähtsust REFITI programmis; juhib tähelepanu sellele, et kooskõlas ELi lepingu artikli 11 lõikega 2 on kõik ELi institutsioonid kohustatud säilitama esindusorganisatsioonide ja kodanikuühiskonnaga avatud, läbipaistva ja regulaarse dialoogi; kutsub institutsioone üles pöörama erilist tähelepanu kohustuslikule ja regulaarsele dialoogile esindusorganisatsioonide ja kodanikuühiskonnaga;
14. märgib, et suurema läbipaistvuse kaudu saab ELi toimimise muuta tõhusamaks ja tugevdada kodanikuühiskonna kindlustunnet ELi suhtes;

15. väljendab seoses sellega heameelt komisjoni kinnituse üle, et dialoog kodanike, tööturu osapoolte ning ettevõtlussektori ja kodanikuühiskonna sidusrühmadega aitab tagada ELi õigusloome läbipaistvuse, mõjususe ja sidususe, ning toetab komisjoni kavatsust näidata täpsemalt, kuidas ta oma ettepanekuid koostab, näiteks seadusandlike tekstide või komisjoni teatiste vormis;
16. märgib, et komisjon suurendab oma parema õigusloome strateegias märkimisväärselt avaliku konsultatsiooni rolli; märgib, et tulevikus viib komisjon läbi 12-nädalase avaliku konsultatsiooni a) enne uute seadusandlike ettepanekute koostamist, b) kui hinnatakse olemasolevaid seadusandlikke ettepanekuid ja kontrollitakse nende sobivust ning c) tegevuskavade ja mõju eelhindangute kohta; märgib ka, et pärast ettepaneku vastuvõtmist annab komisjon kodanikele ja sidusrühmadele võimaluse kaheksa nädala jooksul komisjoni ettepaneku kohta kommentaare esitada ja edastab need seisukohad nõukogule ja parlamendile;
17. palub komisjonil eelnevast lähtudes anda kõigi konsultatsioonimenetluses osalejate seisukohtadele ja tagasisidele tasakaalustatud ja läbipaistev hinnang ning tagada eelkõige, et hästi rahastatud ja organiseerunud sidusrühmade organisatsioonid ei saaks avalikke konsultatsioone oma huvides väärkasutada; palub komisjonil oma konsultatsioonide järeldused avaldada;
18. märgib, et mõjuhinnangud tuleks avaldada ainult siis, kui komisjon on asjaomase poliitilise algatuse vastu võtnud; peab komisjoni otsuste läbipaistvuse huvides vajalikuks, et mõjuhinnangud tuleks avaldada ka siis, kui komisjon on teinud otsuse seadusandlikku ettepanekut mitte esitada;
19. nendib, et nõuandev Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on kodanikuühiskonna oluline esindaja; märgib, et Regioonide Komiteel, mis samuti on nõuandva iseloomuga, on keskne roll ELi piirkondlike ja kohalike asutuste esindamisel ja ELi õigusaktide rakendamise hindamisel; märgib, et kehtiva õiguse järgi võivad parlament, nõukogu ja komisjon mõlema nõuandva organiga konsulteerida kõikidel juhtudel, kui parlament ja nõukogu peavad seda asjakohaseks; on seisukohal, et kui nendega konsulteeritakse konkreetsetes küsimustes nõuetekohaselt ja piisavalt varakult ning kasutatakse ära nende asjatundlikkust konkreetsetes valdkondades, siis võib see paremale õigusloomele kaasa aidata;
20. leiab, et piirkondlike ja kohalike võimude osalus ELi poliitikakujunduses peaks olema suurem, eelkõige tuleks liikmesriikide piirkondliku ja kohaliku tasandi teadmisi ja kogemusi kasutada õigusaktide ettevalmistamise varajastes faasides; märgib, et kõik institutsioonid peavad oma seadusandlikus töös subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet järgima;
21. peab tervitatavaks komisjoni kavatsust muuta õigusloomeprotsess läbipaistvamaks ning kaasata avalikkuse ja sidusrühmade esindajaid kogu protsessi suuremal määral;
22. peab tervitatavaks komisjoni otsust viia ka tulevikus läbi neljanädalasi avalikke konsultatsioone delegeeritud õigusaktide eelnõude ja peamiste rakendusaktide kohta, enne kui liikmesriigid vastutavas komisjonis vastavalt oma seisukohale hääletavad;
23. kutsub komisjoni üles oma hindamissuunised läbi vaatama, hoogustama sidusrühmade kaasamist ja nendega konsulteerimist ning kasutama kõige otsesemat meetodit, et

võimaldada ELi kodanikel otsuste tegemises osaleda;

24. märgib ära uut rubriiki „Lighten the Load – Have Your Say“ („Koormuse vähendamine – öelge oma arvamused“) komisjoni parema õigusloome veebisaidil ja nõuab, et komisjon ja uus REFITi platvorm vaataksid sinna laekunud kommentaarid tasakaalustatult ja läbipaistvalt läbi; on siiski veendunud, et REFITi platvorm ei peaks olema oma protsessides ja otsustustes liiga koormav, vaid kujutama endast organit, kes suudab kiiresti reageerida ja Euroopa õigusloomeprotsessis ka üksikasjalikumad tööd teha; on arvamusel, et komisjoni veebisaidi kaudu pakutava konsultatsiooniga ei saa asendada avalikku konsultatsiooni sidusrühmade esindajatega,

Mõjuhindangud ja Euroopa lisaväärtus

25. märgib, et mõjuhindangud on oluline vahend, mille abil toetada otsuste tegemist kõigis ELi institutsioonides ja millel on paremas reguleerimises oluline roll; palub komisjonil ja liikmesriikidel sellega seoses olla rangem oma kohustuste täitmises ning tulevaste ja kehtivate eeskirjade mõju hindamisel; rõhutab siiski, et selline hindamine ei asenda poliitilisi hinnanguid ja otsuseid ning et Euroopa Parlamendi liikmete vabadust oma poliitilist tööd teha ei tohi mitte mingil kombel piirata;
26. on veendunud, et konkurentsivõime hindamine peaks olema mõjuhindamisprotsessi oluline osa; on seisukohal, et läbivaadatud suuniste eelnõu peaks sisaldama juhiseid selle kohta, kuidas hinnata konkurentsivõimele avalduvat mõju ja millist kaalu anda sellele lõppanalüüsis; toetab senist eeldust, et komisjon ei tohiks vastu võtta ettepanekuid, millel on konkurentsivõimele negatiivne mõju, välja arvatud juhul, kui esitatakse tõendid märkimisväärse mittemõõdetava kasu kohta;
27. on veendunud, et parema õigusloome põhimõtteid tuleks kohaldada nii teisesid kui ka esmaseid õigusakte käsitlevate otsuste suhtes; palub komisjonil vajaduse korral lisada delegeeritud ja rakendusaktidesse mõjuhindang, sh konsulteerimine huvitatud osapoolte ja sidusrühmadega;
28. on veendunud, et mõjuhindangud peavad olema põhjalikud, nendes tuleb hinnata tasakaalustatult eelkõige majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonna-alaseid tagajärgi ning hinnata tuleb mõju kodanike põhiõigustele ning soolisele võrdõiguslikkusele; rõhutab, et kulude-tulude analüüs on ainult üks paljudest kriteeriumidest;
29. märgib, et paljudes liikmesriikides, nagu Rootsi, Tšehhi Vabariik, Madalmaad, Ühendkuningriik ja Saksamaa, annavad sõltumatud organid konstruktiivse panuse õigusloomeprotsessi, eesmärgiga vähendada bürokraatiat ettevõtetele ja kodanikele ning mõõdetavalt ja kontrollitavalt vähendada teabe andmise kohustusega seotud kulusid; märgib, et arvesse tuleks võtta olemasolevate parema õigusloome organite tavasid ja kogemusi; võtab teadmiseks, et Euroopa Komisjoni mõjuhindamiskomitee on nimetatud ümber sõltumatuks õiguskontrollikomiteeks, ning loodab, et sõltumatute ekspertide kaasamine avaldab komisjonis mõjuhindamisprotsessile positiivset mõju; nõuab, et õiguskontrollikomiteel oleks ainult nõuandev roll ja ta ei saaks välja anda siduvaid arvamusi; nõuab, et mõjuhindanguid tehtaks pidevalt, et nendes võetaks arvesse talitustevahelistes konsultatsioonides tehtud muudatusi ning et need põhineksid muu hulgas prognoosil, millised oleksid lisakulud liikmesriikide jaoks, kui Euroopa tasandil lahendust ei leita; on seisukohal, et õiguskontrollikomitee arvamused tuleks lisada seadusandlikule ettepanekule; teeb ettepaneku arutada eelseisvatel

institutsioonidevahelise kokkuleppe läbirääkimistel ideed, kas õiguskontrollinõukogu oleks üksnes nõuandva organina institutsioonide jaoks ühiselt huvipakkuv;

30. peab tervitatavaks asjaolu, et nõukogu töörühmad kaaluvad praegu, konkreetsete seadusandlike ettepanekute üle toimuva arutelu varajases etapis esialgse nimekirja põhjal komisjoni asjaomaseid mõjuhindanguid; väljendab siiski kahetsust selle üle, et nõukogu peasekretariaadil puudub oma mõjuhindamisüksus, ja on veendunud, et eespool nimetatud lahendus võiks aidata kaasa sellele, et nõukogu täidab oma kohustuse hinnata komisjoni ettepanekutes tehtud olulisi muudatusi;
31. märgib, et parlament on loonud mõjuhindangute ja Euroopa lisaväärtuse direktoraadi, mis osutab parlamendikomisjonidele mõju eel- ja järelhindamise teenust, hindab tulevaste või olemasolevate ELi poliitikameetmete lisaväärtust ning annab hinnangu teadus- ja tehnoloogiapoliitika valikutele; märgib, et komisjonilt saadud teabe kohaselt on seoses muudatustega komisjoni ettepanekutes tehtud parlamendis umbes kakskümmend mõjuhindangut; tuletab parlamendi erikomisjonidele meelde, et nad kasutaksid järjepidevamalt parlamendisisesid mõju hindamise vahendeid, eriti kui komisjoni algsesse ettepanekusse kavandatakse olulisi muudatusi; märgib siiski, et see ei tohi viia Euroopa Parlamendi liikmete manööverdamisruumi piiramiseni;
32. rõhutab vajadust võtta arvesse kõiki põhimõtteid, millele liit on rajatud, sh subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet; kutsub ELi institutsioone üles alati kaaluma õigusaktide lühi- ja pikaajalist mõju;
33. märgib, et pärast läbirääkimiste lõppemist ja enne lõpphääletust võetavat ooteaega – mida praegu kasutavad jurist-lingvistid läbivaatamiseks – võiks kasutada ka mõjuhindangu ja subsidiaarsuse kontrolli lõpuleviimiseks;
34. on seisukohal, et kõik ELi institutsioonid peaksid välja töötama mõjuhindangute kohta ühtse meetodilise käsituse; rõhutab asjaolu, et parlamendi ja nõukogu seadusandlikku eelisõigust muuta komisjoni ettepanekuid ei tohi vähendada;
35. nõuab tungivalt, et komisjon korraldaks delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide ettevalmistamisel tihedamini nii avalikke kui ka erakonsultatsioone kõikide sidusrühmadega, sealhulgas tarbijatega, et kaaluda, kuidas paremini suurendada teadlikkust ettepanekutest esialgses etapis;

VKE-d ja põhimõte „kõigepealt mõtle väikestele“

36. märgib komisjoni võetud kohustust VKE-testi veelgi parandada, arvestades eelkõige asjaolu, et rohkem kui 20 miljonit väikest ja keskmise suurusega ettevõtet moodustavad 99 % kõikidest ELi ettevõtetest ja et VKE-d on majandustegevuse, majanduskasvu ja tööhõive nurgakivi; toetab kohandatud kokkulepete kaalumist ja paindlikumaid VKEde mõjuhindamiste eeskirju, kui on võimalik tõestada, et need ei ohusta õigussätete mõju ning erandid või paindlikumad sätted ei soodusta siseturu killustumist ega takista sellele juurdepääsu; peab seetõttu tervitatavaks komisjoni lubadust kaaluda veelgi paindlikumaid eeskirju VKEdele, sh otsest erandit mikroettevõtetele, kui see on asjakohane ja teostatav ega takista kavandatavate õigussätete sotsiaalsete, ökoloogiliste ja majanduslike eesmärkide tulemuslikku saavutamist;

37. kutsub komisjoni üles mitte järele andma oma ambitsioonides luua VKEde halduskoormuse vähendamise teel alus kvaliteetsete töökohtade loomisele ning rõhutab, et avalike huvidega seotud eesmärgid, sh tarbijasõbralikud, ökoloogilised, sotsiaalsed ning töötervishoiu- ja -ohutuse ning soolise võrdõiguslikkuse standardid ei tohi ohtu sattuda; rõhutab, et halduskoormuse vähendamine ei tohi viia tööga seotud standardite vähendamiseni või ebakindlate töölepingute arvu suurenemiseni ning et VKEde ja mikroettevõtete töötajaid tuleb kohelda samamoodi kui töötajaid suuremates ettevõtetes ja neil peab olema samasugune kõrgetasemeline kaitse;
38. rõhutab, et uute eeskirjade mõju hindamine VKEdele ei tohi kuidagi kahjustada töötajate õigusi;
39. rõhutab vajadust selgemalt sõnastatud eeskirjade järele, mida saaks hõlpsalt rakendada ja mis aitaksid kõikidel osalejatel toimida õigusriigi põhimõtete kohaselt; rõhutab, et lihtsam ja arukam reguleerimine võib soodustada õigusaktide järjepidevat ülevõtmist ning tõhusamat ja ühtsemat täitmise tagamist liikmesriikides;

Järeldamised

40. peab tervitatavaks asjaolu, et komisjon muudab järelanalüüsi parema õigusloome lahutamatuks osaks; rõhutab, et kodanike ja ettevõtete õiguskindluse huvides tuleks selliseid analüüse viia läbi piisava ajavaruga, eelistatavalt mitu aastat pärast siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtaega; tuletab siiski meelde, et mõju järeldamine ei tohiks kunagi asendada komisjoni kui aluslepingute täitmise järelevalvaja ülesannet jälgida liidu õiguse kohaldamist liikmesriikide poolt tulemuslikult ja õigeaegselt ning astuda kõik vajalikud sammud liidu õiguse kohaldamise nõuetekohaseks tagamiseks;
41. rõhutab järeldamise ja poliitika tulemuslikkuse hindamise tähtsust ELi õigusaktide ja poliitika rakendamise ja tõhususe hindamise jaoks õiguslooja kavandatud tulemuste valguses;
42. leiab, et riikide parlamendid tuleks kaasata uute õigusaktide järeldamisse, sest see mõjuks hästi ka komisjoni aruannetele ja aitaks teha kindlaks, millised raskused on eri riikidel mitmesuguste õigusaktide ja eeskirjade rakendamisel tekkinud;

ELi õigusaktide rakendamine liikmesriikides

43. märgib, et komisjoni sõnul tuleneb üks kolmandik ELi õigusaktide regulatiiv- ja halduskoormusest liikmesriikide poolt võetud ülevõtmismeetmetest;
44. nõustub sellega, et direktiivide puhul on liikmesriikidel õigus otsustada, kas võtta riiklikul tasandil vastu sotsiaalsed ning keskkonna- ja tarbijakaitsenõuded, mis on rangemad kui ELi tasandil kokkulepitud minimaalsed nõuded, ning peab nende mis tahes otsust seda teha tervitatavaks; kinnitab, et selliseid kõrgemaid standardeid ei tohi pidada ülemääraseks; kutsub sellegipoolest riikide pädevaid ametiasutusi üles olema teadlik võimalikest tagajärgedest, mida toob kaasa nn ülemääraste nõuete kehtestamise tava, kus ELi õigusaktidele lisatakse ebavajalik bürokraatlik koormus, sest see võib kaasa tuua ELi õigusloometegevuse väärnimist, mis omakorda võib soodustada euroskeptitsismi; palub liikmesriikidel kasutajasõbralikkuse huvides loobuda direktiivide ja määruste rakendamisel tarbetutest kohapealsetest halduseeskirjadest;

45. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tõhustama parimate tavade vahetamist ELi direktiivide rakendamisel ja kohaldamisel; leiab, et see innustaks sidusrühmi ning kohalikke ja piirkondlikke ametiasutusi osalema raskuste määratlemisel, mis tekivad ELi poliitika rakendamisel kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil;
46. rõhutab, et parlament kui üks eelarvepädevatest institutsioonidest sooviks teada, milline on ELi õigusaktide tegelik mõju pärast nende rakendamist; palub komisjonil seetõttu anda parlamendile täielik juurdepääs kõikidele sellega seotud hinnangutele, sh kohapeal kogutud andmetele ja ettevalmistavatele dokumentidele;
47. kutsub komisjoni üles, pidades silmas tõsisemaid ja püsivaid probleeme (sh konkurentsi moonutamise probleemid), mis on tekkinud määruse (EÜ) nr 1924/2006 (toidu kohta esitatavate toitumis- ja tervisealaste väidete kohta) rakendamisel, läbi vaatama selle määruse teaduslikku alust ja seda, kui kasulik ja realistlik see määrus on, ning kaotama vajaduse korral toitainelise koostise mõiste; on seisukohal, et määruse (EÜ) nr 1924/2006 eesmärgid, näiteks toiduga seotud teabe õigsuse tagamine ja konkreetsete andmete esitamine rasva-, suhkru- ja soolasisalduse kohta, on tänaseks saavutatud määrusega (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele;
48. juhib tähelepanu liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühisele poliitilisele deklaratsioonile selgitavate dokumentide kohta ja Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 27. oktoobri 2011. aasta ühisele poliitilisele deklaratsioonile selgitavate dokumentide kohta ning palub komisjonil tagada, et parlamendil on selgitavatele dokumentidele juurdepääs;

Menetluses olevate seadusandlike ettepanekute tagasivõtmine komisjoni poolt

49. märgib, et uus komisjon kavatses poliitilise katkevuse põhimõtet rakendades oma 2015. aasta töökavas esmakordselt üle kontrollida kõik pooleliolevad õigusaktide algatused;
50. juhib tähelepanu sellele, et Euroopa Kohus kinnitas oma 14. aprilli 2015. aasta otsuses¹, et komisjon võib võtta liidu õigusakti vastuvõtmismenetluse käigus igal ajal tagasi ükskõik millise ettepaneku, mille kohta nõukogu ei ole veel otsust teinud; palub komisjonil seetõttu institutsioonidevahelise tasakaalu huvides ettepaneku tagasivõtmise korral kõigepealt konsulteerida parlamendiga, eriti pärast esimest lugemist, ja parlamendi seisukohti nõuetekohaselt arvesse võtta; viitab sellega seoses eelkõige parlamendi 15. jaanuari 2015. aasta resolutsioonidele;
51. märgib ka, et Euroopa Kohus arvestab samas kohtuotsuses nõukogu argumente, et komisjon peab seadusandliku ettepaneku tagasivõtmise korral järgima pädevuse andmise põhimõtet, institutsioonidevahelise tasakaalu põhimõtet ja lojaalse koostöö põhimõtet, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 2, ja demokraatia põhimõtet, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 10 lõikes 1;
52. rõhutab, et tähtis on vältida õigusaktide dubleerimist;

¹ Euroopa Kohtu 14. aprilli 2015. aasta otsus kohtuasjas C-409/13: nõukogu vs. komisjon, ECLI:EU:C:2015:217.

53. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.